

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบระบบพี่เลี้ยงเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู
ผู้เรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร

ปีที่พิมพ์ 2556

ผู้วิจัย นางนภาพร ศรีมรกต ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ
พิเศษ สำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อำเภอเมืองสกลนคร
จังหวัดสกลนคร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ
ในการพัฒนารูปแบบระบบพี่เลี้ยง เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้เรียน
โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร 2) เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบระบบพี่เลี้ยง
เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้เรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดสกลนคร 3) เพื่อทดลองใช้ และประเมินประสิทธิผลของรูปแบบระบบพี่เลี้ยง เพื่อพัฒนา
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้เรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
สกลนคร 4) เพื่อประเมินความพึงพอใจของครูและนักเรียนต่อรูปแบบระบบพี่เลี้ยง เพื่อพัฒนา
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้เรียน โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด
สกลนคร ดำเนินการวิจัยด้วยการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) และประยุกต์ใช้การ
วิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) ดำเนินการทดลองโดยใช้รูปแบบการวิจัยก่อนการ
ทดลอง (Pre-Experimental Design) โดยประยุกต์ใช้แบบ การทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างเดียว มีการ
ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One-Group Pretest-Posttest Design) กลุ่มตัวอย่างเลือกจากแบบ
เจาะจงโดยเลือกครูโรงเรียนสกลทวาปี จังหวัดกรุงเทพมหานคร ครูพี่เลี้ยงจำนวน 2 คน ครูผู้สอน
จำนวน 8 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 และ 3/2 จำนวน 60 คน จำนวน 2 ห้องเรียน เครื่องมือ
ที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบ แบบประเมิน แบบบันทึก แบบสังเกต แบบสอบถาม
แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน และประเด็น
การสนทนากลุ่ม ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน วิเคราะห์
ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การทดสอบค่าที่

(Dependent t-test) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการทดสอบอันดับที่มีเครื่องหมายกำกับของวิลคอกซัน (The Wilcoxon Signed Ranks Test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. รูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง (mentoring System) เอไอพีซีอี (AIPCE Model) ซึ่งประกอบไปด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ ปัจจัยสนับสนุนมีกระบวนการพัฒนา 5 ระยะ คือ ระยะที่ 1 วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น และกำหนดประเด็นการพัฒนา (Analyzing Needs and Deciding Focus : A) ระยะที่ 2 เตรียมการให้ความรู้และทักษะการปฏิบัติก่อนการนิเทศ (Informing : I) ระยะที่ 3 การวางแผนการนิเทศ (Planning : P) ระยะที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศ (Coaching : C) 4.1 ประชุมก่อนการสังเกตการสอน (Pre Conference) 4.2 สังเกตการสอน (Observation) 4.3 ประชุมหลังการสังเกตการสอน (Post Conference) และระยะที่ 5 การประเมินผลการนิเทศ (Evaluation : E)

2. ผลการทดลองพบว่า รูปแบบระบบพี่เลี้ยง (Mentoring System) เอไอพีซีอี (AIPCE Model) มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล คือ ก่อนและหลังการทดลอง ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้หลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาพรวมการติดตามดูแลให้คำปรึกษาในการจัดการเรียนการสอนพบว่าครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ผลการประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ผลการประเมินความสามารถในการเขียนรายงานการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน(วิจัยในชั้นเรียน) พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับดีมากเช่นกัน และผู้เรียนมีศักยภาพด้านภาษา (Literacy) ความสามารถด้านคำนวณ (Numeracy) และความสามารถเชิงเหตุผล (Reasoning Ability) หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รวมทั้งมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมาก